

ממון דמשום ענוה דוק אקילו רבנן וסמך ז"ל כתב שדבר
הרמב"ם ז"ל סותרין וז"ל דמהב' משמע שהוא סובר שער אחד הוא
נאמן דבר תורה לומר מת בעלר ובפ"ה מהלכות עדות כתב שאינו
נאמן אלא הד"ס והנה זו כחירת סברא ולענין דינא לא נפקא מינה
כלום לענין עדות אשה אבל ימשך מזה סתירה גדולה לענין עדות
מימון שאם מן התורה הוא נאמן כמ"ס בסוף הלכות גרושין הוא
נאמן ג"כ לענין ממון כמ"ס בפ"ד מהלכות יבום ואם אינו נאמן לא
מוד"ס כמ"ס בהלכות עדות אינו נאמן לענין ממון שאם הקלו משום
ענוה לא הקלו בממון ואי אומר אישכבש כהני בדברי הרמב"ם
ז"ל ואין סתירה בהם שהוא סובר שלא מצינו במקומ' שאנו זריכין
לסס חקירה ודרישה וכל משפטי עדות שהאמינה תורה עד אחד
אלא בשני מקומות בשו"ס ובפנינה ערופה דתסס ללא מילתא
דעביר לאגלויי היא וכן הדין היינו זריכין ב' עדים אלא שהדוס הוא
שמד"ס תורה כהן וגדלת הכהן להאמין בהם עד אחד ואף על גב
דאשכחן האמת עד אחד בקדוש החדש ובאומר מת בעלך או זהו
אחי של פלוני אינו סותר מ"ס שלא האמינה תורה עד אחד אלא
בשני מקומות דכל היכא דהוא מילתא דעבי' לאגלויי חין חין
זריכין משפטי עדות שהדבר עד לענינו וסמך' חזקה דלא
השקרו ואיני כהנ"ג וכבר כתבת אהם זה לא שעדין לא התקנת יפה
היאך יזדק דבריו במ"ס שמד"ס האמינו עד אחד בעדות אשה והלא
בפירש כתב שמד"ס הוא נאמן ואין בזה סתירה כלל דודאי עד א'
האשד אינו ראיתו שמת מדאוריתא הוא נאמן ולא מתורת עדות
אל דחזקה גדולה היא דלא משקרי אינני כהנ"ג אבל עד א' האשד
חסי אחרים דהשקלא לתא' לא מילתא מילתא דעבידא לאגלויי
שאשדו יבא אותו שאומר' עליו שמת מצי לאשתמושי ולומר כך
שמתו מפי פלו' ואפילו יכחשו אחו' פ' יכול להצינו פניו ולומר
לו משך שמתו בזה אינו נאמן מן התורה אלא מדברייהם וזכרן
דברי הרב ז"ל שפארוס' אינו עוסק אלא בדברים הנזריכין משפטי
עדות ולא מצינו עד אחד נאמן אלא בנ' מקומות וכן התורה והלא
מזכיריהם ודברים בדורים הס' ולפי שהארכת בענין מילתא
דעבידא לאגלויי ולפני כהן ענין נאמר אבא אחרך ומלתא
את דברך :

דיו יודע ששני דברים הס' בענין זה האחד מילתא דעביד'
לאגלויי והשני גלוי מילתא ויש קצת הפרש ביניהם אף אם
בסכים לדברי הרמב"ם ז"ל שהיה אותו בדיוקין וכמו שאפרש
בע"ה וההפרש שביניהם הוא דמילתא דעבידא לאגלויי הוא הדבר
שאף לנו בו שום ידיעה וגלוי לא בעדות ולא באומדן דעתא אלא מה
שהעיד בו וזה העד אלא שאינו במדרגת שאר עדות שיוכל לעמוד
העד בדבריו כנגד המחשקן אבל הוא באופן שיכול להתברר בדרך
אמת כי שר העיד בלי שום השמטה בעולם . וגלוי מילתא הוא
בהשך מזה שהדבר קרוב לנו להיות מודע כמו שהוא מעיד זה אלא
שהוא מכיר ונעלם קצת שאף שגלה לנו זה העד אותו כיסוי
החוק הדבר בדעתנו כאלו מודע לנו על פי ראיותינו מלד מה שהיה
כבר דעתנו נוטה לזה . ואילו שני הענינים אף על פי שהם
בדיוקתנו כהפכ' במציאותם דגלוי מילתא העדות מאחר אל
דבר הנודע באומדן דעתנו ובמילתא דעבידא לאגלויי העדות
קודם אל הדבר המסמך אותו דעתנו אבל הס' אחרים ושון
עשנו להחזיר אל האמת והאמתה . ואין ספק שאם במילתא
דעבידא לאגלויי עד אחד נאמן כ"ס בגלוי מילתא אבל אפשר היה
לומר שיהא נאמן בגלוי מילתא ולא יהא נאמן במילתא דעבידא
להגלויי לפי שגלוי מילתא כבר עמ' ידיעת הדבר עכשו אחד
גלוי זה ואין אנו שומכין בזה על ענין עמיד' לבא אבל במילתא
דעביד' לאגלויי הדבר שאנו שומכין עליו הוא ענין העמיד' לבא
שיבא מי שיכחש לזה שאשד עדות זו ואכשר הוא שיהא יסודך שלא
תא' מפני סבות ומקרים ט' לא תדע מה ילד ויס' ומה' אבטיח לן
במדר' במילתא דעבידא לאגלויי עפי' מבגלי מילתא וכמו שאפרש
בע"ה . והא' דלפניו דבאח' דבינא בהדין הוא אהוי דפליגי
אי סבי קרוב או לא לאו למיתא' ז"ל למאן דאח' ליה דלא סבי
הסבלי מילתא בשני עדים אלא דס' דהא לאו גלוי מילתא בלחוד
הוא . ואחר הקדמ' זו נחקור במקומות שנסמך אל הענינים במילתא
וזכרנו המעשרים ז"ל :

ובתחיל בגלוי מילתא גרסי' בפרק החולין ואשתמודעטו
דהדין פ' אחוי דמיתא מן תבסי כון פליגי בה

רב אחא ורבינא חד אהר נעדים וז"ל בקדוש ואפילו אשה וכלכ הא
גלוי מילתא בעלמא הוא ואפי' קרוב ואפילו אשה מהמיני וכתב עולה
הרמב"ם ז"ל דלאו מילתא דאכורא קא מסהדי ולאו אמתו כה קא
מסהדי אלא מילתא בעלמא הוא דנבגו דהדין הו' גברא פלן וזה
ניחא אמתא פלניתא וכיון דמודעי ליה הכי הרי התחזק גביה דהא'
סדה' מפומ' דהא' קרוב או מסהדי' דהא' אמתא דהא' ניהו פ' דהא'
ניהי פלניתא הילכך שרי ליה לסהדא למסהד' אומיכוו ולמסהד
עליה דהא' גברא או עליה דהא' אמתא בין לענין איכורא בין
לענין ממונא עכ"ל ולפי פירוש של דביו ז"ל בגלוי מילתא כתב
הרמ"ב ז"ל דהיינו טעמא דמיהמי' לגסיס בסימני הכת וכד אומר'
בפרק בא סימן דכל הנכדקות נכדקות על פי נשים דכיון דלא
אכורא ולאו אמתו קא מסהדי כי הוי' בדאמר זה אחי של
פלוני מהימין הס' למימין ועדיפא מינה דהא' אפשר ליה קס' עלה
דמילת' או הביאה סימנין או לא משא' כחיוו כוא' ויש תמהין
על פי טעמו של דביו ז"ל הו' לן ליהמי קרוב או אשה בשנים
כמו בסימנין ואין ללא מהמינין לכו בהדי' ודמוכך בפרק האחד
בקדושין דאמר' הס' דאין האב נאמן לומר בתי זאת בת י"ב שנים
למכות ולעונשין וכ"ס הרמב"ם ז"ל בפ"ד מהל' אישות ואני סתנתי
בפסקי דרה בזה הלשון וגדלה דלא דמי עדות נשים לעדות סימנין
וזס לא לעדות לומר זה אחי של פלוני דתסס עקר טעמו של דב
משום גלוי מילתא בעלמא שאפשר לדקוק סימנין עכשו אס' אומס
הוא כדברי הנשים וכן אפשר שיש כאן עכשווי שידע אס' זה אחי
אס' לא דלענין עדות קורבה בחוקה סבי דמוכח בפרק יס' כהנ"ג
ולא בני שידעו זה ידיעה ודאית אבל לענין מן השני לא מפרסמא
מילתא כ"ס שידעו האנשים זה מתי טולד וזו מתי טולד ואס' ק
עדות גמורה היא ואין שומכין בה' אלא על עדים כשרים ולא כפ'ס
כשאר עדות של תורה כך ג"ל מ"ס כתנתי בפסקי דרה שלי הסעס
שכתנתי בסימנין אמת הוא ואני מוכיח עוד בטעם הדין הו' ב'נח
פלן לפי שהקדמתי בגלוי נגלה' כשכחין לפעני אס' ואשה לחליט
בדלי דעתו וסומכ' שובס ויבחה חלון כן בלא הענין מודע אלא
באומדן דעתא אלא שבעלם מהני קצת וגלוי מועט אפי' לו מש
אשה וקרוב סבי ומלשון הרמב"ם ז"ל הכתוב כאן למד הרמ"ב ז"ל
מ"ס בפ"ד מהלכות הלינה ויבוס ז"ל ואפילו עבד או קסן שסא
מכיר ונבון נאמנין לומר זהו פלוני אחי פלוני וזהו יבמה וחולין
ע"פ וכן לשאר עדות של תורה בין לעדות ממון בין לאס' וכו'
ועוד נאמנין במ"ס אחר זה ב' . וקצת תמהני על הרמב"ם
ז"ל שהוא כתב בהא' דכל הנכדקות וכו' בהלכות יבמות שסעסס
הוא משום דסמך' חזקה דרבה דאמר קטלה שסביזה לכלל
שניות חזקה הביאה סימנין ולמה ליה למיתא' טעמא בהדי' דרבה
שלא נאמר אלא להאמר ולומר גדולה היא שלא תאמין וזהו לא לסמך
על טעמו ז"ל בפירוש גלוי מילתא כמו שסמך עליו הרמ"ב ז"ל וזה
ל"ע בדעתו ז"ל :

עוד נזכר גלוי מילתא בפ"ד דכחות בענין ערער דלא
משפחה דחוקותיה ליה לחזקת כשרות אף על פי שספתי
שנים בפסול כיון שיש שנים מעידין בכשרות אף ע"פ שבערמ
דגולותא לא מוקמיה ליה לחזקתיה משום דהא' גלוי מילתא
פעלמא הוא וכן נזכר בהא' פרק גבי ממניין דתמן וזכר היימי
באשה פ' שילה בהינמא ואחרין מ"ס כיון דרוב נשים בחולות
כשרות גלוי מילתא בעלמא הוא . וז"ל דהיינו טעמא דמכריכין
הכא גלוי מילתא ולא סבי לן ברכא' והא' רובא דאיתא' אס' אלא
משום דקיל' בפרק המוכר טירות דאין הולכין בממון אחד אלא
משום הכי אשתריכין לגלוי מילתא' אינמי משום דאיתרע ראז
רובא דאיתא' בריס הוא כהק' . והאיתמי שכתב דבעיא אחר
עמיכי הוי דאחרין לעיל מיהביו זה כתב יז' כל אבא משום
דאפוקי מיתא הוא וז' אחרין מיתא אלא בתרי' ולא מקילין משום
גלוי מילתא' אלא להימנין זה שהא' קסן אבל הרמב"ם ז"ל וכן הרמ"ב ז"ל
ז"ל בפרק י' מהלכות אישות סתמינו לה סתמינו וגדלה שסס סובכין
דלא נריך אחר בהדין כן דאיה דרבה בגלוי מועט מצינו סהדי
קסן סבי . וגדלה דאזלי לטעמיכו במ"ס גבי ואשתמודעטו
וכ' דבין לענין חסורא בין לענין ממונא מהמיני קרוב ואשה
ודבריהם נראין וכן נראה מדבריו ז"ל בפרק י' מהלכות עדות :
בהא' שדמ' ולאשוקי ממונא קא'ססדי כבד' מזריגא אפשס
ומסתיי :

דבר